

GAIRĖS

EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS

2013 m. liepos 30 d.

kuriomis iš dalies keičiamos Gairės ECB/2011/23 dėl Europos Centrinio Banko statistinės atskaitomybės reikalavimų išorės sektoriaus statistikos srityje

(ECB/2013/25)

(2013/458/ES)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VYKDOMOJI VALDYBA,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statutą, ypač į jo 3 straipsnio 1 ir 3 dalis, 5 straipsnio 1 dalį, 12 straipsnio 1 dalį, 14 straipsnio 3 dalį ir 16 straipsnį,

atsižvelgdama į 1998 m. lapkričio 23 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2533/98 dėl Europos Centrinio Banko renkamos statistinės informacijos ⁽¹⁾, ypač į jo 4 ir 8 straipsnius,

atsižvelgdama į 2011 m. gruodžio 9 d. Gairių ECB/2011/23 dėl Europos Centrinio Banko statistinės atskaitomybės reikalavimų išorės sektoriaus statistikos srityje ⁽²⁾ 7 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos statistikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) tam tikrais atvejais griežtas galiojančio standartinio vertinimo metodo, nustatyto Gairių ECB/2011/23 III priede, taikymas vertinant į biržos prekybos sąrašus neįtrauktų tiesioginių investicijų įmonių nuosavybės priemonių likučius gali iškreipti grynąjį tarptautinių investicijų balansą. Tokiais atvejais valstybėms narėms turėtų būti leista taikyti vieną iš kitų vertinimo metodų, numatytų TVF Mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso vadovo šeštajame leidime, ir todėl reikia atitinkamai iš dalies pakeisti Gaires ECB/2011/23;
- (2) pagal Gairių ECB/2011/23 7 straipsnį Europos Centrinio Banko (ECB) vykdomoji valdyba turi teisę padaryti Gairių ECB/2011/23 priedų techninius dalinius pakeitimus, jeigu jie nepakeičia esminio conceptualaus pagrindo ir nedaro poveikio valstybių narių atskaitingųjų agentų atskaitomybės naštai;

- (3) šiose gairėse nustatyti priedų pakeitimai yra techniniai daliniai pakeitimai, nepakeičiantys conceptualių nuostatų, pagrindžiančių duomenų teikimo reikalavimus, ir nedarantys poveikio atskaitomybės naštai valstybėse narėse,

PRIĖMĖ ŠIAS GAIRĖS:

1 straipsnis

Daliniai pakeitimai

Gairių ECB/2011/23 II ir III priedai iš dalies keičiami pagal šių gairių priedą.

2 straipsnis

Baigiamosios nuostatos

1. Šios gairės įsigalioja tą dieną, kai apie jas pranešama valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionaliniams centriniams bankams.

2. Nepažeidžiant Gairių ECB/2011/23 8 straipsnio 2 dalies, šios gairės taikomos nuo 2014 m. birželio 1 d.

3 straipsnis

Adresatai

Šios gairės skirtos visiems Eurosistemos centriniams bankams.

Priimta Frankfurte prie Maino 2013 m. liepos 30 d.

ECB vykdomosios valdybos vardu

ECB pirmininkas

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ OL L 318, 1998 11 27, p. 8.

⁽²⁾ OL L 65, 2012 3 3, p. 1.

PRIEDAS

Gairių ECB/2011/23 II ir III priedai iš dalies keičiami taip:

1. II priedo 3 lentelės II ir III dalys pakeičiamos taip:

„II. Iš anksto nustatyti trumpalaikiai grynieji srautai, darysiantys įtaką kitam turtui užsienio valiutomis (nominaliųjų verte)“				
	Likutinis terminas			Visų terminų
	Iki vieno mėnesio	Ilgesnis nei vienas mėnuo ir iki trijų mėnesių	Ilgesnis nei trys mėnesiai ir iki vienerių metų	
Paskolos, vertybiniai popieriai ir indėliai užsienio valiutomis	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Išplaukos (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Pagrindinė suma	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Palūkanos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Įplaukos (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Pagrindinė suma	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Palūkanos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Išankstinių ir ateities sandorių (įskaitant valiutos apsi-keitimo sandorių antrąją operaciją), sudarytų užsienio valiutomis vidaus valiutos atžvilgiu, agreguotos trumposios ir ilgiosios pozicijos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumposios pozicijos (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgosios pozicijos (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kita	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Išplaukos, susijusios su atpirkimo sandoriais (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Įplaukos, susijusios su atpirkimo investavimo sandor-iais (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Prekybos kreditai (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Prekybos kreditai (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitos mokėtinos sumos (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitos gautinos sumos (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
III. Sąlyginiai trumpalaikiai grynieji srautai, darysiantys įtaką turtui užsienio valiutomis				
Sąlyginiai įsipareigojimai užsienio valiutomis	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Įkaito garantijos skoloms, grąžintinoms per viene-rius metus	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kiti sąlyginiai įsipareigojimai	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Vertybiniai popieriai užsienio valiutomis, išleisti su pasirinkimo galimybėmis (obligacijos su priešlaikinio pardavimo teise)				Geo 0
Nepanaudotos besąlyginės kredito linijos, kurias sutei-kė:	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitos nacionalinės pinigų institucijos, TAB, TVF ir kitos tarptautinės organizacijos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitos nacionalinės pinigų institucijos (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
TAB (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
TVF (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitos tarptautinės organizacijos (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	

	Likutinis terminas			Visų terminų
	Iki vieno mėnesio	Ilgėnis nei vienas mėnuo ir iki trijų mėnesių	Ilgėnis nei trys mėnesiai ir iki vienerių metų	
Bankai ir kitos finansinės institucijos, kurių pagrindinė buveinė yra duomenis teikiančioje šalyje (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Bankai ir kitos finansinės institucijos, kurių pagrindinė buveinė yra ne duomenis teikiančioje šalyje (+)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Nepanaudotos besąlyginės kredito linijos, suteiktos:	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitoms nacionalinėms pinigų institucijoms, TAB, TVF ir kitoms tarptautinėms organizacijoms	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitoms nacionalinėms pinigų institucijoms (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
TAB (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
TVF (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Kitoms tarptautinėms organizacijoms (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Bankams ir kitoms finansinėms institucijoms, kurių pagrindinė buveinė yra duomenis teikiančioje šalyje (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Bankams ir kitoms finansinėms institucijoms, kurių pagrindinė buveinė yra ne duomenis teikiančioje šalyje (-)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Pasirinkimo sandorių, sudarytų užsienio valiutomis vidaus valiutos atžvilgiu, agreguotos trumposios ir ilgosios pozicijos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumposios pozicijos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Išgytos teisės parduoti	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Prisiimtos prievolės nupirkti	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgosios pozicijos	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Išgytos teisės nupirkti	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Prisiimtos prievolės parduoti	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
PRO MEMORIA: Didelės piniginės vertės pasirinkimo sandoriai	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Einamaisiais valiutų kursais	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
+ 5 % (5 % nuvertėjimas)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
- 5 % (5 % vertės padidėjimas)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
+ 10 % (10 % nuvertėjimas)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
- 10 % (10 % vertės padidėjimas)	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	

	Likutinis terminas			
	Iki vieno mėnesio	Ilgesnis nei vienas mėnuo ir iki trijų mėnesių	Ilgesnis nei trys mėnesiai ir iki vienerių metų	Visų terminų
Kita	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Trumpoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0	
Ilgoji pozicija	Geo 0	Geo 0	Geo 0“	

2. III priedo 6.1 skirsnis pakeičiamas taip:

„6.1. Tiesioginės investicijos

Tiesioginės investicijos siejamos su vienos šalies ekonomikos rezidentu, kuris kontroliuoja arba turi didelės įtakos kitos šalies ekonomikos rezidento įmonės veiklai. Vadovaujantis tarptautiniais standartais (BV6), tokį ryšį įrodo tai, kada vienos šalies ekonomikos investuotojui rezidentui tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso ne mažiau kaip 10 % kitos šalies ekonomikos įmonės rezidentės balsavimo teisių. Remiantis šiuo kriterijumi, tiesioginių investicijų ryšiai gali egzistuoti tarp kelių susijusių įmonių, nepaisant to, ar tie ryšiai apima vieną, ar daugiau grandinių. Jie gali apimti tiesioginių investicijų įmonės patrunuojamąsias įmones, jų patrunuojamąsias įmones ir partnerių įmones. Nustačius tiesiogines investicijas, visi vėlesni finansiniai srautai arba atsargos tarp susijusių subjektų parodomi kaip tiesioginių investicijų sandoriai/pozicijos.

Nuosavybės kapitalą sudaro filialų kapitalas, taip pat visos akcijos patrunuojamosiose ir partnerių įmonėse. Reinvesticijas sudaro tiesioginio investuotojo pelno dalis, kurios patrunuojamosios įmonės arba partnerių įmonės nepaskirstė dividendų forma, ir filialų pelnas, nepervas tas tiesioginiam investuotojui. Reinvesticijos, kaip priešpriešinį įrašas, parodomos straipsnyje „investicijų pajamos“ (žr. 3.2.3).

Tiesioginių investicijų nuosavybės priemonės ir skolos priemonės toliau skirstomos pagal subjektų tarpusavio ryšį ir pagal investicijų kryptį. Gali būti išskirti trys tiesioginių investicijų ryšių tipai:

- tiesioginių investuotojų investicijos tiesioginių investicijų įmonėse. Ši kategorija apima tiesioginio investuotojo investicinius srautus (ir likučius) jo tiesioginių investicijų įmonėse (nepriklausomai nuo to, ar jos yra tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuojamos arba joms daroma įtaka);
- priešpriešinės investicijos. Šio tipo ryšiai apima tiesioginių investicijų įmonių investicinius srautus (ir likučius) tiesioginio investuotojo įmonėje;
- tarp susietų įmonių. Jos apima srautus (ir likučius) tarp įmonių, kurios viena kitos nekontroliuoja ar nedaro įtakos viena kitai, tačiau jas abi kontroliuoja arba daro įtaką tas pats tiesioginis investuotojas.

Vertinant tiesioginių investicijų pozicijas, įmonių, kurios įtrauktos į biržos prekybos sąrašus, nuosavybės priemonių likučiai vertinami rinkos kainomis. Priešingai, vertinant tiesioginių investicijų įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus, nuosavybės priemonių likučius, jie vertinami nuosavybės metodu (balansine verte), naudojant bendrą apibrėžtį, kuri apima šiuos apskaitos straipsnius:

- apmokėtas kapitalas (išskyrus nuosavas akcijas ir įskaitant akcijų priedus);
- visų rūšių rezervai (įskaitant investicines dotacijas, kai pagal apskaitos rekomendacijas jos laikomos bendrovės rezervais);
- nepaskirstytasis pelnas, atskaičius nuostolius (įskaitant einamųjų metų rezultatus).

Įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus, nuosavybės akcijų sandoriai, kurie parodomi finansinėje sąskaitoje, gali skirtis nuo TIB parodomų nuosavų lėšų, įvertintų nuosavybės metodu (balansine verte). Tokie skirtumai parodomi kaip perkainojimai dėl kitų kainų pokyčių.

Siekiant labiau suderinto turto ir įsipareigojimų vertinimo, tiesioginių investicijų įmonių, neįtrauktų į biržos prekybos sąrašus, nuosavybės priemonių likučiai gali būti vertinami pagal vieną iš kitų BV6 7.16 dalyje pateiktų vertinimo metodų, jeigu taikytinas nors vienas iš šių atvejų:

- bent viena tiesioginių investicijų grandinėje esanti įmonė yra įtraukta į biržos prekybos sąrašus, o bent viena – neįtraukta, kai dėl to grandinėje esančios įmonės grynajame TIB susidaro dideli iškraipymai. Tokiu atveju į biržos prekybos sąrašus įtrauktos įmonės rinkos kaina gali būti naudojama kaip vertinimo kriterijus vertinant susijusias įmones, neįtrauktas į biržos prekybos sąrašus, arba

- b) jeigu tiesioginių investicijų įmonių grandinėje skirtumai atsiranda pateikiant duomenis apie įsigytą prestižą, kai dėl to valstybės, kurios rezidentė yra grandinės viduryje esanti įmonė, grynajame TIB susidaro dideli iškraipymai, arba
- c) jeigu tiesioginių investicijų grandinėje esančių įmonių sąskaitos yra išreikštos skirtingomis valiutomis ir dėl valiutos kurso svyravimų valstybės, kurios rezidentė yra grandinės viduryje esanti įmonė, grynajame TIB susidaro dideli iškraipymai.

Jeigu į biržos prekybos sąrašus neįtrauktų tiesioginių investicijų įmonių nuosavybės priemonių likučiai vertinami taikant alternatyvų metodą, TIB rengėjas skatinamas informuoti rengėją kitoje alternatyvų metodą taikančioje valstybėje bei su juo bendradarbiauti, siekiant sumažinti abipusio asimetriško duomenų pateikimo riziką. Ši informacija turėtų būti perduota ECBS viduje pagal esamus susitarimus, taip pat paskelbta ECB leidinyje „Europos Sąjungos mokėjimų balanso/tarptautinių investicijų balanso statistiniai metodai“ (angl. k. *European Union balance of payments/international investment position statistical methods*), kuris naudojamas atliekant euro zonos valstybių narių taikomų sąvokų, apibrėžčių ir duomenų rengimo metodų stebėseną (kaip nurodyta V priede).

Kaip geriausia praktika rekomenduojama, kad visos valstybės narės rengtų tiesioginių užsienio investicijų nuosavybės likučių ir reinvesticijų duomenis pagal tiesioginių užsienio investicijų apklausų, kurios renkamos bent kartą per metus, rezultatus (*).

(*) Turėtų būti atsisakyta šios nepriimtinos praktikos: i) leisti atskaitingiesiems agentams pasirinkti vertinimo kriterijų (rinkos vertė arba nuosavybės metodas (balansinė vertė)); ii) rengiant duomenis apie likučius taikyti nuolatinio inventorizavimo metodą ir (arba) kaupti mokėjimų balanso srautų duomenis.“